

Žalobce, který tvrdil, že byl u žalovaného zaměstnán jako kreslič a dílovedoucí, se na žalovaném mimo jiné domáhá žalobou vydání vysvědčení o práci, odpovídajícího zákonu. V té příčině nižší soudy uznaly podle žaloby.

Nejvyšší soud zamítl žalobu, aby byl žalovaný uznán povinným vydati žalobci vysvědčení o práci, odpovídající zákonu.

D ů v o d y :

Žalobce se na žalovaném domáhá vydání vysvědčení o práci, odpovídajícího zákonu. Toto žalobní žádání jest tak neurčité, že by rozsudek mu vyhovující nemohl býti ani vykonán (§ 7 ex. ř.). Jest na žalobci, aby určil obsah vysvědčení, jehož vydání se chce na žalovaném domáhati, zejména aby v něm vytkl, o jakých pracích má mu býti vysvědčení vydáno a za jaký čas. Není-li v žalobním žádání uvedeno, ani o jakých pracích má býti pracovní vysvědčení vydáno, ani za jaký čas má býti konání prací potvrzeno, nevyhovuje obsah žalobní prosby ustanovení § 226 c. ř. s., platného i pro řízení ve sporech pracovních (§ 19 zákona č. 131/1931 Sb. z. a n.), neboť by rozsudek, jímž by bylo vyhověno neurčitému žalobnímu žádání, byl jen podnětem k dalším sporům mezi žalobcem a žalovaným, v kterých by se musely zjišťovati práce žalobcem žalovanému konané a čas, po který je konal. Neurčitost žalobního žádání tudíž vytkl žalovaný právem a již pro tu vadu bylo žalobu zamítnouti, neboť nelze ji již podle § 84 c. ř. s. napravit. Nejdeť o formální vadu žaloby, nýbrž o hmotný předpoklad vykonatelnosti žalobního nároku.

Čís. 16213.

I. Provedení důkazu, vyhovující právu platnému v cizině, kde byl důkaz proveden, avšak nevyhovující tuzemskému právu, je platné (zá-sada locus regit actum).

II. Vadnost řízení (§ 503 č. 2 c. ř. s.), jestliže dožadující soud nepožádal dožádaný soud italský za zpravení o dni a místě, v němž bude provedeno žádané opatření (výslech svědků), aby zúčastněné strany mohly býti při něm přítomny, mohla-li přítomnost stran míti vliv na průvodní váhu a výsledek prováděného důkazu, a odvolací soud to schválil.

III. Neodporuje ustanovení § 112, odst. 1, posled. věta, konk. ř., opřel-li žalobce v přihlášce ke konkursu svůj nárok na služební plat o smluvený pevný plat, kdežto v žalobě jen o přiměřenou mzdu.

IV. Uznání pohledávky vyrovnávacím správcem ve vyrovnávacím řízení předcházejícím konkursu nemá právního účinku v konkursním řízení, v němž musí býti přihlášená pohledávka zkoumána znova. V takovém případě jest uznání jen pouhou skutečností, nikoli novým samostatným právním důvodem zavazovacím.

V. § 54 č. 2 konk. ř. nevyžaduje při pohledávkách ze služebního nebo pracovního poměru, aby pohledávky ty byly splatné, nýbrž záleží na tom, v které době zaměstnanec konal služby nebo práce.

(Rozh. ze dne 17. června 1937, Rv I 1012/37.)

Nižší soudy zamítly žalobu, již se žalobce na konkursní podstatě hraběte Quidona T. H. v N. D. domáhal zjištění pravosti a pořadí konkursních pohledávek 210.906 Kč a 483.833 Kč 35 h s přísl., o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Jako vadnost řízení vytýká odvolání, že nebyl žalobce předvolán k rekvisičnímu výslechu úpadce jako svědka v Ř. (v Itálii). Jest ovšem pravda, že ze spisů není patrné, že by se strany byly výslovně vzdaly intervence při dotčeném svědeckém výslechu a že tudíž měly býti o roku k tomu účelu ustanovenému zpraveny. Odvolací soud nepokládá však přesto vytýkanou vadu za tak důležitou, aby pro ni bylo potřebí napadený rozsudek zrušiti, neboť jde o výslech v dálné cizině ve sporu, který vede žalobce, požívající práva chudých, takže je zřejmé, že by se ani po uvědomění o roku určeném k svědkovu výslechu nebyl výslechu zúčastnil asi on sám, ani jeho zástupce, a dodatečně navržené jeho opakování se nemohlo státi bez značného průtahu rozepře (§ 289 c. ř. s.). Neúplnost řízení shledává odvolání v tom, že nebyl proveden připuštěný již důkaz spisy okresního soudu v K. H. C 66/33 a že nebyly připuštěny další důkazy nabídnuté v přípravném spise de praes. 3. září 1936. Spisu C 66/33 se nedovolával žalobce, nýbrž žalovaný o svém opačném tvrzení o ujednání, týkajícím se služebního platu, a důkazy dodatečně žalobcem nabízené o jeho činnosti jako ředitele velkostatku nebyly pro rozhodnutí souzeného sporu relevantní, ježto skutečnost, že žalobce byl pro úpadce skutečně nějak činný, není vlastně sporná, a jde jen o to, co mu bylo za ni slíbeno. S hodnocením výpovědi svědka Quidona T. H. v D. S. odvolací soud souhlasí. Úmluva o placení 5.000 Kč služného měsíčně se podle vlastního přednesu žalobcova stala jen ústně a bez svědků mezi ním a hrabětem T. H. Žalobce ji jako strana nepřisezně potvrdil, hrabě T. H. ji jako svědek pod přísahou popřel. Jde nyní o to, komu spíše věřiti. Pro žalobce mluví, že pohledávka byla uvedena ve vyrovnacím návrhu úpadcově Kv 58/31, že byla ve vyrovnacím řízení žalovaným jako tehdejším vyrovnacím správcem uznána a že ji potvrzuje i bývalý právní zástupce Dr. S. Proti tomu mluví však několik skutečností, na něž již soud prvé stolice v odůvodnění napadeného rozsudku upozornil. Hrabě T. H. přiznává, že žalobce pro něho jistou činnost měl vyvinouti a též vyvínoval a že mu k tomu účelu vystavil i písemnou plnou moc, tvrdí však, že odměna nebyla přesně určena a měla se vyplatiti až z možné náhrady od Státního pozemkového úřadu a že ona listina měla jen význam formální a legitimační. I když se přihlédne k výpovědi hraběte Quidona T. H., učiněné ve sporu C 66/33, ve znění v odvolání citovaném, nelze přes určité odchylky pokládati svědeckví v tom sporu vydané za nevěrohodné, neboť v sporné otázce je zcela shodné, a vyskytující se úchyly se týkají jen podrobností a možno je

vysvětliti nepřesností protokolace nebo paměti a snad právního nazírání na věc. Dr. S. podle vlastního svědectví nebyl ujednání tvrzenému žalobcem přítomen a ví o věci jen z pozdějších rozmluv s úpadcem o likvidaci žalobcových požadavků a může se snadno mýliti v tom, co žalobce požadoval a co úpadce mu chtěl koncedovati. Proto nepadá též příliš na váhu skutečnost, že v návrhu vyrovnacím právě Dr. S. koncipovaném byla žalobcova pohledávka uvedena. Uváží-li se, v jakých finančních poměrech se tehdy úpadce i podle žalobcova přednesu octl, že reality byly ve vnučené správě, že úpadce měl svého právního zástupce, že nebyla o ujednání sepsána žádná listina, ve žalobce nebyl zapsán do dekretové knihy a ani úřadům k pensijnímu a nemocenskému pojištění přihlášen, že měl i podle vlastního tvrzení sloužiti bez služného a že měl dostati peníze až z náhrady vyplacené Státním pozemkovým úřadem, k níž vůbec nedošlo, že domnělá výše služného je stěží srovnatelná s nedostatkem jeho odborného vzdělání, lze i podle názoru odvolacího soudu sotva uvěřiti, že pravdu má žalobce a že svědek T. H. pravdu nemluví. Vezme-li se však negativní skutkové zjištění prvního soudu za správné, nutno s ním souhlasiti i po stránce právní. Nebylo-li umluveno tvrzené měsíční služné ve výši 5.000 Kč s přísl., nýbrž jen neurčitá odměna splatná až později z náhrady, k jejímuž vyplacení dodnes nedošlo, neprávem se žalobce domáhá toho, aby mu byla z titulu dlužných služebních platů přiznána vyúčtovaná pohledávka z konkursní podstaty, a to dokonce v první třídě konkursních věřitelů. Skutečnost, že pohledávku tu vyrovnací správce svého času v později zastaveném řízení vyrovnacím uznal, je právně bezvýznamná, ježto se § 111 konk. ř., na nějž odvolání poukazuje, týká uznání pohledávky úpadcem a ne vyrovnacím správcem, a žalovaný, jenž byl dříve i vyrovnacím správcem, hodnověrně vysvětlil, proč ve vyrovnacím řízení pohledávku uznal, nyní však v řízení konkursním ji uznati nemůže. Jest a bylo žalobcovou věcí, aby pravost a splatnost svých uplatňovaných pohledávek spolehlivě prokázal, a ježto tak neučinil, byla žaloba právem zamítnuta. Co do pohledávky na služné, nemohla ta z důvodů výše uvedených býti vzata za spolehlivě prokázanou, a v příčině náhrady za diety a cestovní výlohy žalobce je přes vyzvání soudu ani nespecifikoval, ani blíže neosvědčil, takže v příčině nich není žaloba vůbec oprávněna.

Nejvyšší soud uložil soudu první stolice další jednání a nové rozhodnutí.

D ů v o d y :

Provedení důkazů dožádaným cizozemským úřadem, které jest vadné podle zákonů cizozemských, není podle § 290 c. ř. s. s hlediska tuzemských zákonů vadné, jestliže vyhovuje zákonům pro procesní soud platným. O opačném případě se zákon nezmiňuje, poněvadž platnost zásady »locus regit actum« jest samozřejmá, takže provedení důkazů vyhovující právu platnému v cizině, kde byl důkaz proveden, avšak nevyhovující tuzemskému právu, jest platné. V souzeném případě nevyhovuje

ovšem provedení důkazu výsledkem svědka hraběte Quidona T. H. královským unifikovaným okresním soudem v Ř. tuzemskému právu, poněvadž strany nebyly uvědoměny o roku k výslechu svědka (§§ 288, 289 c. ř. s.), jak také dovolatelův odpůrce připouští. Soudu však není známo, zda ono provedení důkazu vyhovuje právu cizozemskému anebo ne, a bylo by proto na dovolateli, aby skutečnost tu podle § 271 c. ř. s. dokázal. Než tou otázkou se netřeba zabývat, poněvadž vytýkaná vada řízení (§ 503 č. 2 c. ř. s.) se týká řízení procesního soudu a též odvolacího soudu, jenž postup prvního soudu schválil. Žaloba vytýká ovšem jen to, že strany nebyly zpraveny dožádaným soudem v Ř. o roku nařízeném k výslechu jmenovaného svědka. Ale výtku tu nelze vykládati tak úzce, jako by žalobce spatřoval vadu řízení jedině v postupu dožádaného soudu, nýbrž jest ji pojímati všeobecně tak, že se týká vadnosti řízení toho soudu, jenž způsobil, že strany nebyly uvědoměny o onom roku. Vada ta tkví tedy v řízení procesního soudu a též odvolacího soudu, jenž postup prvního soudu schválil, a nejde proto o případ, který by bylo možno podřaditi pod ustanovení § 290 c. ř. s., nýbrž o takovou vadu řízení, kterou jest posuzovati s hlediska § 503 č. 2 c. ř. s. Neboť procesní soud porušil ustanovení čl. 8, odst. 4, úmluvy mezi Československou republikou a královstvím Italským ze dne 6. dubna 1922, č. 126 Sb. z. a n. z roku 1926, poněvadž nepožádal dožádaný soud, aby byl zpraven o dni a místě, v němž bude provedeno žádané opatření, aby zúčastněné strany mohly při něm býti přítomny. V řečeném článku se ovšem výslovně nepraví, že dožádaný soud musí tak učiniti, avšak to nezávisí na libovůli soudu, nýbrž jest jeho povinností, aby tak učinil, jestliže by přítomnost stran mohla míti vliv na průvodní váhu a výsledek prováděného důkazu. V souzené věci jde o takový případ, poněvadž svědek hrabě Quido T. H. je vlastně jediný a hlavní svědek, na jehož výslechu závisí celé rozhodnutí sporu. Nelze také míti za nemožné, že by žalobce byl býval zastoupen při onom roku, kdyby byl o něm býval uvědoměn, neboť mu bylo uděleno právo chudých tuzemským soudem, a požívá proto podle čl. 3 dotčené úmluvy výhody práva chudých i před soudními úřady italskými. Je proto důkaz ten opakovati a požádati podle čl. 8, odst. 4, řečené úmluvy, aby procesní soud byl zpraven o dni a místě, v němž bude výslech proveden. Než i tehda, kdyby nižší soudy po opakování dotčeného důkazu způsobem právě uvedeným dospěly opět k zjištění, že hrabě Quido T. H. nevzal žalobce do svých služeb výslovně jako ředitele velkostatku s ujednaným měsíčním služným po 5.000 Kč, bylo by provésti ještě důkazy uvedené o skutečnostech v přípravném spise o způsobu zaměstnání a činnosti žalobce. Neboť i služební smlouvu lze uzavřítí také mlčky (§ 863 obč. zák.) tím, že někdo koná služby jako zaměstnanec a že zaměstnavatel to, třeba jen mlčky, schvaluje. Nezáleží při tom ani na služebním titulu, jaký byl zaměstnanci dán zaměstnavatelem, ani na tom, zda zaměstnanec měl odborné vzdělání pro úkony takto mu svěřené, nýbrž záleží pouze na obsahu a rozsahu jeho činnosti. Ani výše mzdy nemusí býti při tom ujednána, poněvadž, nebyla-li ujednána, má zaměstnanec podle § 1152 obč. zák. nárok na mzdu přiměřenou. Opřel-li žalobce

v přihlášce ke konkursu svůj nárok na služební plat o smluvený pevný plat a žádal-li pak v žalobě také aspoň přiměřenou mzdu, nejde o změnu právního důvodu, poněvadž právním důvodem žalobního nároku zůstává stále služební smlouva, a to neodporuje ustanovení § 112, odst. 1, poslední věta, konk. ř. Bude-li zjištěno, že žalobce byl v služebním poměru k hraběti Quidonu T. H., ať výslovně, nebo jen mlčky sjednaném, a ať jako ředitel velkostatku, nebo zaměstnanec bez zvláštního služebního titulu, nebylo by překážky, aby byl za důvodný uznán jeho nárok aspoň na přiměřenou mzdu, pokud mu již nebyla uhrazena. Správný jest názor odvolacího soudu, že uznání pohledávky vyrovnacím správcem v předcházejícím vyrovnacím řízení nemá právního účinku na řízení konkursní, poněvadž v konkursním řízení musí být pohledávka přihlášena a zkoušena znovu (§§ 104, 107 a 111 konk. ř.). Uznání pohledávky vyrovnacím správcem není novým samostatným zavazovacím právním důvodem, nýbrž uznání to jest hodnotiti jen jako každou jinou skutečnost, která může být rozhodující pro vznik pohledávky z původního právního důvodu. Při řešení té otázky jest se však zevrubněji zabývati jak důvody, které vyrovnacího správce ve vyrovnacím řízení vedly k tomu, že pohledávku uznal, tak i tvrzením žalovaného správce konkursní podstaty ve sporu, proč jí nyní neuznává. Na splatnosti pohledávky nezáleží, nýbrž na době, v které zaměstnanec konal služby. Neboť § 54 č. 2 konk. ř. uvádí různé nároky a při pohledávkách z poměru služebního nebo pracovního nežádá dospělost pohledávky, poněvadž o dospělosti se zmiňuje jen při pohledávkách jiných. Vše to, co dosud bylo uvedeno, týká se jen smluvené nebo přiměřené odměny (mzdy). Naproti tomu byl žalobcův nárok na hotové výlohy a diety nižšími soudy zamítnut i z formálního důvodu, poněvadž žalobce nepředložil specifikaci hotových výloh a diet, přes to, že mu to bylo uloženo usnesením ze dne 20. září 1933 a že usnesením ze dne 4. listopadu 1933 nebylo vyhověno jeho návrhu, aby bylo napřed žalovanému uloženo, aby předložil doklady, kterých žalobce potřebuje k specifikaci mu uložené. Ta usnesení žalobce ani v odvolání nenapadl, a nelze se proto zabývati tím, zda jest zamítnutí nároku na hotové výlohy a diety správné, či nikoli. Rozsudky obou nižších soudů bylo podle § 510, odst. 1, c. ř. s. zrušiti, aby byla napravena uvedená vada řízení a aby věc i jinak byla učiněna zralou k rozhodnutí v naznačených směrech.

Čís. 16214.

Dohoda stran o tom, že se podrobují rozhodnutí advokátní komory o úpravě palmárního účtu advokátova, znamená jen to, že se strany spokojí v příčině výše palmárního účtu rozhodnutím řečené korporace, nikoli však, že se dohoda ta týká i žalobního důvodu (právního nároku na odměnu) a ostatních námitek vznesených žalovaným proti žalobnímu nároku, netýkajících se jeho výše.

(Rozh. ze dne 17. června 1937, R II 270/37.)